

تأیید اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیئت داوران نسخه نهایی پایان نامه آقای سعید رفیع پور گاوگانی تحت عنوان بررسی و تبیین مؤلفه های مؤثر در برنامه ریزی محله - مبنا در محله فیروز سالار گوگان را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنند.

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیات داوران
	استادیار	دکتر هاشم داداش پور	۱- استاد راهنما
	استادیار	دکتر مجتبی رفیعیان	۲- استاد مشاور
	دانشیار	دکتر محمد رضا بمانیان	۳- نماینده تحصیلات تکمیلی
	استادیار	دکتر شریف مطوف	۴- استاد ناظر
	دانشیار	دکتر محمد رضا بمانیان	۵- استاد ناظر

بسمه تعالی

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱ در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲ در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:
«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته _____ است
که در سال _____ در دانشکده _____ دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم / جناب آقای دکتر _____، مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر _____ و مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر _____ از آن دفاع شده است.»

ماده ۳ به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴ در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵ دانشجوی تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶ اینجانب «_____» رافع تعهدات دانشجوی رشته _____ مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: _____

تاریخ و امضا: _____

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی

دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

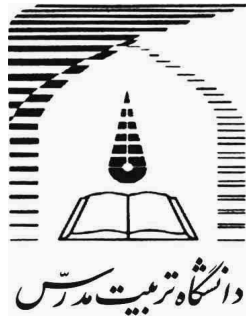
ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجوی مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب و یا نرم افزار و یا آثار ویژه حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

دانشکده هنر و معماری
پایان نامه کارشناسی ارشد
رشته شهرسازی، گرایش برنامه ریزی شهری و منطقه‌ای

بررسی و تبیین مؤلفه‌های موثر بر برنامه ریزی محله – مبنا

مورد مطالعه: محله فیروزسالار شهر گوان

سعید رفیع پور گوانی

استاد راهنما:

دکتر هاشم داداش پور

استاد مشاور:

دکتر مجتبی رفیعیان

مهر ماه ۱۳۸۸

تقدیم بہ ہمسرم بہ پاس شکستہائی و مہر

تقدیر و تشکر:

«خداوند من در کلمه محقر خود چیزی دارم که تو در عرش کبریا بی خود نداری، من چون تو خدایی دارم و تو چون خود نداری»

از یار و یاور همیشگی، تکیه‌گاه جاودانم، خداوند متعال سپاسگذارم که مرا قادر ساخت باری دیگر صفحه‌ای از صفحات علم و دانش را ورق بزنم و تلاشی در این عرصه داشته و این امر را به خوبی پایان برسانم.

از پدر عزیزم، که در سایه دستهای مهربانش پا گرفتم و راستای قامتش تکیه‌گاه زندگیم بوده است، با این امید که مایه افتخارش باشم، بسیار سپاسگذارم.

از مادر مهربانم، که پشتیبان و غمخوار همیشگی من هستید و جز مهربانی چیزی را با من قسمت نکرد و در وسعت پر مهر دامانش فرصت سبز رویش را به من هدیه کرده است، متشکرم.

از تلاش‌های بی‌دریغ همسر مهربانم سرکار خانم مریم رحمانی، که از علمش خوشه‌ها چیده‌ام و همیشه راهنما و مشوق بنده در راستای فراگیری دانش و عمل به آن بوده نهایت سپاسگزاری و قدردانی را دارم.

قلم را یارای آن نیست تا بتوانم شکوه فروزندی‌های بی‌دریغ استاد راهنمای ارجمندم جناب آقای دکتر هاشم داداش‌پور را که پیوسته روشنی‌افزای راهم بوده‌اند بیان نمایم. خرسندم از اینکه افتخار شاگردی و تعلیم در پیشگاهشان را داشتم و از ایشان به خاطر ایجاد انگیزه و شور و شوق علمی، خالصانه‌ترین تشکرات را می‌نمایم و موفقیت و سربلندی ایشان را از درگاه خداوند مهربان خواستارم.

از زحمات بی‌دریغ استاد ارجمندم جناب آقای دکتر مجتبی رفیعیان که همواره با راهنمایی‌های عالمانه خویش مرا مورد لطف و عنایت فراوان قرار می‌دادند و با راهنمایی‌های ارزنده خود هدایتگر من بوده و برای کسب موفقیت مشوقم بوده‌اند تشکر و قدردانی می‌نمایم.

مراتب ادب و سپاس خود را تقدیم می‌کنم به اساتید فرزانه جناب آقای دکتر شریف مطوف و جناب آقای دکتر محمدرضا بمانیان که زحمت حضور در جلسه دفاع از پایان‌نامه را کشیدند، خرسندم از اینکه دآوری رساله بنده با ایشان بوده و به این موهبت بزرگ افتخار می‌نمایم.

از اساتید محترم جناب آقای دکتر علی‌اکبر تقوایی، دکتر محمدرضا پورجعفر، مهندس محمدصابر باقریان، دکتر میرستار صدرموسوی، مرحوم مهندس یوسف مسعودیفر و دیگر اساتید و معلمانی که با تعلیم خود اینجانب را در راه رسیدن به این مقطع تحصیلی رهنمون شده‌اند کمال تشکر و قدردانی را می‌نمایم.

از دوستان عزیزم آقایان محمدجعفر جمال، ناصر جلالی، اسد دلداری، علی حیدری، ابوالفضل قنبری، علی بیننده، جواد ابراهیمی، فرزاد کارگر، احسان جمشیدی، پیام مرادی و سرکار خانم هدی امان‌الهی و دیگر دوستانم که جای جای این پایان‌نامه، نشانی از حضور پاک و صمیمی آنهاست سپاسگذارم.

به پاس آموخته‌هایی که از یکایک سروران و عزیزان به یاد دارم برایشان از ایزد منان سلامت و سعادت همیشگی خواهانم.

چکیده:

رشد فزاینده ابعاد شهرنشینی و شکل‌گیری مقیاس‌های جدیدی از رشد شهری در طی چند دهه اخیر موجب شده است، که شهر و شهرسازی معاصر با چالش‌های نوینی مواجه گردد؛ بطوریکه در ادبیات شهری دهه‌های اخیر از مهمترین رویکردهای توسعه شهری در مواجهه با رشد مشکل‌آفرین شهرها، توجه به خردترین واحد یعنی محله در چارچوب برنامه‌ریزی محله‌ای است. بررسی نظریه‌ها و رویکردهای مختلف مرتبط با توسعه محله‌ای در طول صد سال اخیر به نحو کاملی حکایت از تفوق فرهنگ اجتماعی محله بر دیگر جنبه‌های آن دارد، بطوریکه بررسی مشخصه‌ها و مفهوم برنامه‌ریزی محله - مبنا نشان می‌دهد که رویکرد مذکور با ظرفیت‌سازی، سرمایه اجتماعی و مشارکت مردمی به عنوان مولفه‌های کلیدی و موثر در جستجوی تعامل اجتماعی است، لذا تسهیل‌کننده و هماهنگ‌کننده بوده و کمتر به مداخله کالبدی فضائی پرداخته و با نگاه فرایندگرا به پایداری تصمیم‌ها در سطوح مختلف خواهد انجامید.

بر این اساس، در این پژوهش پس از بررسی ادبیات نظری پیرامون موضوع تحقیق، به بررسی ظرفیت‌های سرمایه اجتماعی در محله فیروزسالار شهر گوغان در استان آذربایجان شرقی در چهارچوب رویکرد دارایی-مبنا پرداخته شده است و تمایل به مشارکت که پیش‌نیاز ضروری برنامه‌ریزی محله - مبنا است به عنوان متغیر وابسته و سایر ظرفیتهای سرمایه اجتماعی بعنوان متغیرهای مستقل با روش پیمایش مورد سنجش قرار گرفته است. یافته‌ها نشان می‌دهد که بین شاخصهای سرمایه اجتماعی، همبستگی بالا و مثبتی با تمایل به مشارکت وجود دارد. مهمترین عامل در تمایل به مشارکت، بعد از امنیت (با تاثیر علی ۰/۸۱۹)، انسجام اجتماعی با تاثیر علی ۰/۶۶۹ است و کمترین عامل تاثیرگذار نیز، هنجارهای اجتماعی با تاثیر علی ۰/۲۳۹ است. اعتماد اجتماعی با تاثیر علی ۰/۶۶۵، سومین عامل و مشکلات محله چهارمین متغیر اثرگذار بر تمایل به مشارکت است، که با ضریب تاثیر ۰/۱۹۱ - بر تمایل به مشارکت در جهت معکوس عمل می‌کند، یعنی با کاهش مشکلات تمایل به مشارکت افزایش می‌یابد. میانگین بی‌قدرتی (۳/۰۹)، متوسط به بالا بوده و پنجمین متغیر اثرگذار بر مشارکت با تاثیر علی ۰/۰۵۵۱، بعد از مشکلات محله است. بین احساس بی‌قدرتی و تمایل به مشارکت رابطه مثبت وجود دارد و افرادی که احساس بی‌قدرتی بیشتری می‌نمایند، تمایل به مشارکت نزد آنان بیش از سایرین است. در بین متغیرهای مستقل نیز بیشترین تاثیر علی با مقدار ۰/۵۷۳ - میان انسجام اجتماعی و اعتماد اجتماعی وجود دارد.

کلید واژه‌ها: محله، برنامه‌ریزی محله-مبنا، سرمایه اجتماعی، مشارکت، محله فیروزسالار گوغان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: مقدمه و طرح تحقیق
۲	مقدمه
۳	۱-۱- تعریف مساله و ضرورت تحقیق
۶	۱-۲- اهداف تحقیق
۷	۱-۳- سوال های تحقیق
۷	۱-۴- فرضیه های تحقیق
۸	۱-۵- پیشینه تحقیق
۹	۱-۶- معرفی نمونه مورد مطالعه
۱۰	۱-۷- روش انجام تحقیق
۱۱	۱-۸- مشکلات و محدودیتهای تحقیق
۱۱	۱-۹- فرایند انجام تحقیق
۱۳	فصل دوم : مفاهیم پایه و رویکردهای نظری تحقیق
۱۴	مقدمه
۱۴	۲-۱- تحولات مفهوم برنامه ریزی، برنامه ریزی شهری و توسعه محله ای
۱۹	۲-۲- مفاهیم و تعاریف محله
۲۱	۲-۲-۱- تعریف لغوی
۲۱	۲-۲-۲- مفاهیم محله
۲۲	۲-۲-۲-۱- مفهوم اجتماعی محله
۲۲	۲-۲-۲-۲- محله در مفهوم خدمات رسانی
۲۳	۲-۲-۲-۳- محله در مفهوم نماد و نشانه
۲۳	۲-۲-۲-۴- محله کالبدی - اجتماعی
۲۵	۲-۳- اجتماع محلی
۲۸	۲-۴- توسعه محله ای
۲۹	۲-۴-۱- دیدگاههای اساسی در توسعه محله ای
۳۰	۲-۴-۱-۱- دیدگاه دارایی- مبنا
۳۳	۲-۴-۱-۱-۱- سرمایه اجتماعی
۳۶	۲-۴-۱-۱-۱-۱- مشارکت
۴۱	۲-۴-۱-۲- توسعه اجتماع محله ای در قالب نوعی مداخله اجتماعی
۴۱	۲-۴-۱-۲-۱- الگوی توسعه محله ای بر مبنای روش خودیاری

۴۲۲-۲-۱-۴-۲- الگوی برنامه‌ریزی اجتماعی
۴۲۳-۲-۱-۴-۲- الگوی اقدام اجتماعی
۴۳۳-۱-۴-۲- دیدگاه ارتقاء کیفیت زندگی اجتماعی
۴۴۴-۱-۴-۲- نظریه رفاه اجتماعی
۴۵۵-۱-۴-۲- نظریه عدالت اجتماعی
۴۷۶-۱-۴-۲- دیدگاه نوشهرسازی
۴۸۷-۱-۴-۲- توسعه محله‌ای پایدار
۵۲۸-۱-۴-۲- توسعه اجتماع محله‌ای در قالب طرح یا پروژه
۵۳۲-۴-۲- مشخصه‌ها و ویژگیهای برنامه‌ریزی محله- مبنا
۵۶۳-۴-۲- شناخت تجارب جهانی
۵۶۱-۳-۴-۲- اوتاوا
۵۷۲-۳-۴-۲- پروژه واحد همسایگی پارک مک دونالد
۵۹۳-۳-۴-۲- پروژه NEHOM
۶۰۴-۳-۴-۲- شهر دوستدار کودک (۱۳۸۳)
۶۱۵-۲- جمع‌بندی و ارائه رویکرد نظری تحقیق
۶۴ فصل سوم : روش‌شناسی و معیارهای تحقیق
۶۵ مقدمه
۶۵۱-۳- روش تحقیق
۶۶۲-۳- پیمایش
۶۷۳-۳- جامعه آماری و روش تعیین حجم نمونه
۶۸۱-۳-۳- روش نمونه‌گیری
۶۸۴-۳- روشهای آماری بکار رفته در تحقیق
۶۹۵-۳- روایی پژوهش
۷۱۶-۳- اعتبار پژوهش
۷۲۷-۳- شاخصهای پژوهش
۸۷ فصل چهارم : شناخت محدوده مورد مطالعه
۸۸ مقدمه
۸۸۱-۴- ویژگیهای محیطی و جغرافیایی
۹۰۲-۴- تاریخچه و مراحل رشد و توسعه فضایی شهر
۹۲۳-۴- ویژگیهای جمعیتی
۹۶۴-۴- ویژگیهای اقتصادی
۹۶۵-۴- وضعیت کالبدی

۱۱۲	۶-۴- بررسی وضعیت سیمای زمین و منظرآرایی
۱۱۴	۷-۴- جمع‌بندی
۱۱۶	فصل پنجم: یافته‌های توصیفی و تحلیلی
۱۱۷	مقدمه
۱۱۷	۱-۵- مشخصه‌های پاسخگویان
۱۲۴	۲-۵- بررسی توصیفی نتایج پیمایش
۱۴۴	۳-۵- بررسی تحلیلی نتایج پیمایش
۱۵۶	۴-۵- تجزیه و تحلیل
۱۵۶	۱-۴-۵- تحلیل رگرسیون
۱۵۷	۲-۴-۵- پیش‌بینی متغیر وابسته بوسیله متغیرهای مستقل
۱۶۲	۳-۴-۵- تحلیل مسیر
۱۶۶	۵-۵- جمع‌بندی تحقیق
۱۶۷	فصل ششم: آزمون فرضیه‌ها، نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها
۱۶۸	مقدمه
۱۶۹	۱-۶- آزمون فرضیه‌ها
۱۷۳	۲-۶- نتیجه‌گیری
۱۷۷	۳-۶- پیشنهادها
۱۷۷	۱-۳-۶- پیشنهادهای پژوهشی
۱۷۷	۲-۳-۶- پیشنهادهای عملیاتی
۱۸۵	فهرست مراجع
۱۹۶	پیوست الف: جدول حداقل نمونه آماری برای جامعه آماری کوچک
۱۹۷	پیوست ب: نمونه پرسشنامه
۲۰۳	چکیده انگلیسی

فهرست جدولها

صفحه	عنوان
۱۶.....	جدول ۱-۲: همبستگی میان نظریه‌های سیاسی و انواع برنامه‌ریزی شهری.....
۱۷.....	جدول ۲-۲: جمع‌بندی نظریه‌ها و رویکردهای مرتبط با توسعه محله‌ای.....
۱۸.....	جدول ۳-۲: تغییر در بنیان‌های فکری طرح‌ها و برنامه‌های شهری.....
۳۳.....	جدول ۴-۲: رویکرد سیاست و پیامد مربوط به هدف (وضعیت).....
۳۶.....	جدول ۵-۲: حوزه‌های سرمایه اجتماعی و سیاستهای محله‌ای مناسب برای حمایت از آنها.....
۴۳.....	جدول ۶-۲: ویژگی الگوهای توسعه اجتماع محله‌ای در قالب نوعی مداخله اجتماعی.....
۵۱.....	جدول ۷-۲: اهداف خرد توسعه پایدار محله‌ای.....
۷۱.....	جدول ۱-۳: بررسی میزان آلفای کرونباخ شاخصهای پژوهش.....
۷۳.....	جدول ۲-۳: شاخص‌های اندازه‌گیری سرمایه اجتماعی بر حسب تعاریف مختلف صاحب‌نظران.....
۷۴.....	جدول ۳-۳: شاخص‌های اندازه‌گیری سرمایه اجتماعی در تعدادی از پژوهش‌ها.....
۷۵.....	جدول ۴-۳: شاخصهای پژوهش.....
۹۲.....	جدول ۱-۴: جمعیت و نسبت جنسی محله فیروزسالار به تفکیک گروههای سنی (۱۳۸۵).....
۹۷.....	جدول ۲-۴: کاربری اراضی در شهر گوگان در وضع موجود ۱۳۸۸ و وضع پیشنهادی.....
۹۸.....	جدول ۳-۴: کاربری اراضی در محله فیروزسالار در وضع موجود ۱۳۸۸ و وضع پیشنهادی.....
۱۰۲.....	جدول ۴-۴: پراکندگی تعداد طبقه.....
۱۰۳.....	جدول ۵-۴: کیفیت ساختمانی ابنیه در محله فیروزسالار (۱۳۸۸).....
۱۰۵.....	جدول ۶-۴: مصالح ساختمانی در محله فیروزسالار شهر گوگان.....
۱۰۶.....	جدول ۷-۴: دانه‌بندی قطعات در محله فیروزسالار.....
۱۰۷.....	جدول ۸-۴: مقایسه برخی از شاخصهای تراکم مسکونی در شهر گوگان و محله فیروزسالار.....
۱۰۹.....	جدول ۹-۴: قدمت ساختمان‌های مسکونی.....
۱۱۰.....	جدول ۱۰-۴: تحولات استفاده از مصالح ساختمانی در شهر گوگان.....
۱۱۱.....	جدول ۱۱-۴: درصد طبقات واحدهای مسکونی در شهر و محله فیروزسالار گوگان.....
۱۱۷.....	جدول ۱-۵: جنسیت پاسخگویان.....
۱۱۸.....	جدول ۲-۵: وضعیت تاهل پاسخگویان.....
۱۱۸.....	جدول ۳-۵: تحصیلات پاسخگویان.....
۱۱۹.....	جدول ۴-۵: وضع اشتغال پاسخگویان.....
۱۱۹.....	جدول ۵-۵: نوع مشاغل پاسخگویان.....
۱۲۰.....	جدول ۶-۵: وضعیت سنی پاسخگویان.....
۱۲۰.....	جدول ۷-۵: میزان درآمد خانوار پاسخگویان.....
۱۲۱.....	جدول ۸-۵: وضعیت تملک.....

جدول ۵-۹: نوع مالکیت.....	۱۲۲
جدول ۵-۱۰: قدمت بنای مسکونی.....	۱۲۲
جدول ۵-۱۱: کیفیت ساختمان منزل پاسخگویان.....	۱۲۳
جدول ۵-۱۲: طول مدت اقامت در محله.....	۱۲۴
جدول ۵-۱۳: علت انتخاب ملک در محله.....	۱۲۴
جدول ۵-۱۴: میزان رضایتمندی شهروندان از وضع محله.....	۱۲۵
جدول ۵-۱۵: میزان مشکلات محله.....	۱۲۶
جدول ۵-۱۶: اعتماد به اقوام و خویشاوندان.....	۱۲۸
جدول ۵-۱۷: اعتماد به همسایه‌ها.....	۱۲۸
جدول ۵-۱۸: اعتماد تعمیم یافته.....	۱۲۹
جدول ۵-۱۹: هنجارها در بین خویشاوندان.....	۱۳۱
جدول ۵-۲۰: هنجارها در بین همسایه‌ها.....	۱۳۲
جدول ۵-۲۱: تمایل شهروندان به مشارکت.....	۱۳۳
جدول ۵-۲۲: نگرش نسبت به پرداخت عوارض.....	۱۳۳
جدول ۵-۲۳: تصور فرد از هزینه‌های مشارکت.....	۱۳۴
جدول ۵-۲۴: تصور فرد از نگرش مسئولان به مشارکت شهروندان.....	۱۳۵
جدول ۵-۲۵: بی قدرتی.....	۱۳۷
جدول ۵-۲۶: توزیع فراوانی انسجام اجتماعی.....	۱۳۸
جدول ۵-۲۷: انسجام در بعد گرایش فامیل.....	۱۴۰
جدول ۵-۲۸: انسجام در بعد نزاع با فامیل.....	۱۴۱
جدول ۵-۲۹: انسجام در بعد گرایش به همسایه‌ها.....	۱۴۲
جدول ۵-۳۰: انسجام در بعد نزاع با همسایه‌ها.....	۱۴۲
جدول ۵-۳۱: همبستگی بین تمایل به مشارکت و مشکلات محله.....	۱۴۴
جدول ۵-۳۲: همبستگی بین تمایل مسئولین به مشارکت و رضایت از وضع محله.....	۱۴۵
جدول ۵-۳۳: همبستگی بین نگرش به پرداخت عوارض و بی قدرتی.....	۱۴۵
جدول ۵-۳۴: همبستگی بین هزینه‌های مشارکت و بی قدرتی، اعتماد نهادی و تحصیلات.....	۱۴۶
جدول ۵-۳۵: همبستگی بی قدرتی با مشکلات محله، هزینه‌های مشارکت و میزان درآمد.....	۱۴۷
جدول ۵-۳۶: همبستگی هنجارهای همسایگی با گروه‌های سنی.....	۱۴۷
جدول ۵-۳۷: همبستگی گرایش به همسایه با تاکید بر هنجارهای همسایگی.....	۱۴۸
جدول ۵-۳۸: میانگین رتبه‌های مشکلات ساکنین منازل حیاط دار و آپارتمانی.....	۱۴۸
جدول ۵-۳۹: آزمون معناداری تفاوت میانگین مشکلات بین مالکین و مستاجرین.....	۱۴۸
جدول ۵-۴۰: همبستگی بین اعتماد تعمیم یافته و میزان درآمد و گرایش به همسایه.....	۱۴۹
جدول ۵-۴۱: میانگین رتبه‌های اعتماد تعمیم یافته بر حسب مشاغل.....	۱۴۹

- جدول ۵-۴۲: آزمون معناداری تفاوت میانگین اعتماد تعمیم یافته و وضعیت شغلی..... ۱۵۰
- جدول ۵-۴۳: میزان همبستگی اعتماد نهادی با مشکلات محلّه و رضایت از وضع محلّه..... ۱۵۰
- جدول ۵-۴۴: همبستگی بین اعتماد به همسایه و رضایت از وضع موجود..... ۱۵۱
- جدول ۵-۴۵: همبستگی بین اعتماد به همسایه و رضایت از وضع موجود..... ۱۵۲
- جدول ۵-۴۶: میانگین رتبه‌های امنیت در روز در بین ساکنان منازل حیاطدار و آپارتمانی..... ۱۵۲
- جدول ۵-۴۷: آزمون معناداری تفاوت میانگین امنیت در روز بین ساکنان منازل حیاط دار و آپارتمانی..... ۱۵۲
- جدول ۵-۴۸: میانگین رتبه‌های تعامل بین همسایه‌ها به تفکیک نوع منزل..... ۱۵۳
- جدول ۵-۴۹: آزمون تفاوت معناداری میانگین رتبه‌های تعامل بین همسایه‌ها به تفکیک نوع منزل..... ۱۵۳
- جدول ۵-۵۰: آزمون معناداری بین قدمت بنا و مشکلات محلّه..... ۱۵۴
- جدول ۵-۵۱: میانگین رتبه‌های مشکلات مالکین و مستاجرین..... ۱۵۴
- جدول ۵-۵۲: آزمون معناداری تفاوت میانگین مشکلات بین مالکین و مستاجرین..... ۱۵۵
- جدول ۵-۵۳: میانگین رتبه‌های رضایت مالکین و مستاجرین..... ۱۵۵
- جدول ۵-۵۴: آزمون معناداری تفاوت میانگین رضایت بین مالکین و مستاجرین..... ۱۵۶
- جدول ۵-۵۵: همبستگی‌های چندگانه میان متغیرهای مستقل با متغیر وابسته..... ۱۵۷
- جدول ۵-۵۶: تحلیل واریانس..... ۱۵۷
- جدول ۵-۵۷: پیش‌بینی متغیر مستقل از روی متغیر وابسته..... ۱۵۸
- جدول ۵-۵۸: ضریب تاثیر و سطح معناداری متغیرهای مستقل با استفاده از روش رگرسیون بر حسب اولویت..... ۱۶۲
- جدول ۵-۵۹: اولویت متغیرهای مستقل بر تمایل به مشارکت ساکنان محلّه فیروزسالار..... ۱۶۴
- جدول ۶-۱: تمایل به مشارکت ساکنین محلّه فیروزسالار..... ۱۷۰
- جدول ۶-۲: توزیع فراوانی سرمایه اجتماعی و تمایل به مشارکت..... ۱۷۰
- جدول ۶-۳: همبستگی بین سرمایه اجتماعی و تمایل به مشارکت..... ۱۷۱
- جدول ۶-۴: توزیع فراوانی مشکلات محلّه..... ۱۷۲
- جدول ۶-۵: توزیع فراوانی مشکلات محلّه به تفکیک تمایل به مشارکت..... ۱۷۳
- جدول ۶-۶: همبستگی بین میزان مشکلات و تمایل به مشارکت..... ۱۷۳

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۱۲	نمودار ۱-۱: فرایند انجام تحقیق.....
۲۸	نمودار ۱-۲: مفاهیم مختلف اجتماع‌های محلی و توسعه اجتماع محلی.....
۵۱	نمودار ۲-۲: استخوانبندی عناصر توسعه محله‌ای پایدار.....
۹۲	نمودار ۱-۴: ساکنین محله به تفکیک جنس.....
۹۴	نمودار ۲-۴: میزان باسوادی جمعیت به تفکیک جنس (۱۳۸۵).....
۹۴	نمودار ۳-۴: وضعیت زناشویی ساکنان محله.....
۹۶	نمودار ۴-۴: جمعیت شاغل و بیکار محله (۱۳۸۵).....
۱۰۲	نمودار ۵-۴: فراوانی تعداد طبقه‌ها.....
۱۰۲	نمودار ۶-۴: درصد تعداد طبقه‌ها.....
۱۱۷	نمودار ۱-۵: جنسیت پاسخگویان.....
۱۱۸	نمودار ۲-۵: وضعیت تاهل پاسخگویان.....
۱۱۸	نمودار ۳-۵: میزان تحصیلات پاسخگویان.....
۱۱۹	نمودار ۴-۵: وضع اشتغال پاسخگویان.....
۱۱۹	نمودار ۵-۵: نوع مشاغل پاسخگویان.....
۱۲۰	نمودار ۶-۵: وضعیت سنی پاسخگویان.....
۱۲۱	نمودار ۷-۵: میزان درآمد خانوار.....
۱۲۱	نمودار ۸-۵: وضعیت تملک.....
۱۲۲	نمودار ۹-۵: نوع مالکیت.....
۱۲۲	نمودار ۱۰-۵: قدمت بنای مسکونی.....
۱۲۳	نمودار ۱۱-۵: کیفیت ساختمان.....
۱۲۴	نمودار ۱۲-۵: طول مدت اقامت در محله.....
۱۲۶	نمودار ۱۳-۵: میزان رضایتمندی از وضع موجود محله.....
۱۲۷	نمودار ۱۴-۵: مشکلات محله.....
۱۳۰	نمودار ۱۵-۵: اعتماد نهادی.....
۱۳۵	نمودار ۱۶-۵: عضویت افراد در انجمنها، احزاب و گروهها.....
۱۳۸	نمودار ۱۷-۵: توزیع فراوانی انسجام اجتماعی.....
۱۳۸	نمودار ۱۸-۵: تعامل در حد سلام و علیک با همسایه‌ها.....
۱۳۹	نمودار ۱۹-۵: تعامل در حد رفت و آمد با همسایه‌ها.....
۱۳۹	نمودار ۲۰-۵: تعامل در بعد کمک به امور یکدیگر.....
۱۴۳	نمودار ۲۱-۵: میانگین انسجام در بین همسایه‌ها و اقوام.....

- نمودار ۵-۲۲: احساس امنیت محله در روز..... ۱۴۳
- نمودار ۵-۲۳: احساس امنیت محله در شب..... ۱۴۴
- نمودار ۵-۲۴: تحلیل مسیر متغیرهای مستقل..... ۱۶۳
- نمودار ۵-۲۵: اولویت و اثر علی متغیرهای مستقل بر تمایل به مشارکت ساکنان محله فیروزسالار..... ۱۶۵
- نمودار ۶-۱: توزیع فراوانی مشکلات محله..... ۱۷۲
- نمودار ۶-۲: میانگین شاخصهای سرمایه اجتماعی در محله فیروزسالار..... ۱۷۴

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۳۸	تصویر ۱-۲: نردبان مشارکت شهروندی آرنشتاین.....
۵۶	تصویر ۲-۲: بخشی از یک محله در شهر اوتاوا.....
۵۸	تصویر ۳-۲: نمونه‌ای از تابلوی اطلاعات Open house.....
۶۰	تصویر ۴-۲: موقعیت شهر دوستدار کودک بم.....
۸۹	تصویر ۱-۴: موقعیت نسبی شهر گوگان.....
۹۱	تصویر ۲-۴: روند رشد و شکل‌گیری شهر گوگان.....
۹۸	تصویر ۳-۴: مرکز بهداشتی و درمانی محله.....
۹۸	تصویر ۴-۴: گورستان واقع در پیرامون محله.....
۱۰۳	تصویر ۵-۴: کیفیت ساختمانی.....
۱۰۵	تصویر ۶-۴: مصالح ساختمانی از خشت و چوب.....
۱۰۵	تصویر ۷-۴: مصالح ساختمانی از آجر و آهن.....
۱۱۱	تصویر ۸-۴: انواع الگوهای مسکن.....
۱۱۳	تصویر ۹-۴: کیفیت پیاده‌روها و سطح معابر.....
۱۱۴	تصویر ۱۰-۴: نمونه برخورد نامناسب با درختان.....

فهرست نقشه‌ها

صفحه	عنوان
۹۹	نقشه ۱-۴: کاربری اراضی شهر گوگان.....
۱۰۰	نقشه ۲-۴: کاربری اراضی در محله فیروزسالار.....
۱۰۱	نقشه ۳-۴: شبکه معابر.....
۱۰۴	نقشه ۴-۴: کیفیت ابنیه.....
۱۸۴	نقشه ۱-۶: ساختار راهبردی پیشنهادی در سطح شهر.....
۱۸۵	نقشه ۲-۶: ساختار راهبردی پیشنهادی محله فیروزسالار.....

فصل اول:
مقدمه و طرح تحقیق

مقدمه:

از مهمترین رویکردهای توسعه شهری در مواجهه با رشد مشکل‌آفرین شهرها، توجه به خردترین واحد یعنی محله در چارچوب برنامه‌ریزی محله‌ای است. محله یکی از مهمترین و اساسی‌ترین تقسیمات کالبدی شهری و از کهن‌ترین میراث‌های شهرنشینی بشمار می‌رود که در گذشته در ساختار فضایی - کالبدی شهرها، کارکردها و نقش‌های مهمی را بر عهده داشته است، اما رشد سریع شهرنشینی به عنوان واقعیتی فراشمول و اجتناب‌ناپذیر که از اساسی‌ترین ویژگی‌های تحولات ساختاری در حیات اجتماعی جوامع مختلف در تاریخ معاصر محسوب می‌شود از یک سو و فقدان ساز و کار مطلوب به منظور سازماندهی شرایط جدید از سوی دیگر سبب شده است تا فضای مورد نیاز حیات و بالندگی در شهرها، پیوسته با تهدیدات پی در پی مواجه گردد. تغییر در فضای کالبدی و ساختمانی شهرها و انهدام بافت محله‌ای و عدم نهادینه شدن ساختار جدید از جمله علت‌های عمده در ایجاد شرایط کنونی است که در شهرها مشاهده می‌شود.

بدین منظور موضوع توجه به محله‌های شهری به عنوان یک از واحدهای پایه برنامه‌ریزی شهری و مطالعه ظرفیت‌های موجود در آن، به منظور شناسایی و احصاء قابلیت‌ها و تواناییهای جوامع محلی، در اولویت سیاست‌های شهری بسیاری از کشورها قرار گرفته است.